

Vuoden 2014 ensimmäinen osavuosikatsaus ajalta 1.1-30.4.2014

VD/2532/02.01.02.00/2014

KN/PM/PO/TO/PH

Vuoden 2014 talousarvion täytäntöönpanoa koskevien ohjeiden mukaisesti talousarvion määrärahojen ja sitovien tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle vuosikolmanneksittain. Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman toteutumista selostetaan osavuosikatsauksissa. Vuoden 2014 ensimmäinen osavuosikatsaus on laadittu tilanteen 30.4.2014 mukaisesti.

Toimintaympäristön kehitys

Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan Vantaan väkiluku oli maaliskuun lopussa 208 520. Kaupungin väestö on vuoden kolmen ensimmäisen kuukauden aikana kasvanut 420 henkilöllä, mikä on vähemmän kuin viime vuoden tammi-maaliskuussa. Myös koko maassa väestönkasvu hidastui. Espoossa väestönkasvu on alkuvuodesta ollut kaksi kertaa suurempaa kuin Vantaalla ja Helsingissä väestönkasvu on alkuvuodesta ollut selvästi suurempaa kuin vuosi sitten. Maassamuutto on ollut alkuvuodesta tappiollista lähes kahden sadan henkilön verran. Vantaalla muuttotappio maan sisäisissä muutoissa pieneni, Helsingissä muuttovoitto kasvoi liki kaksi kertaa enemmän maassamuuton kuin maahanmuuton tuloksena. Nettomuutto ulkomailta Suomeen väheni vuoden ensimmäisellä neljänneksellä 28 prosenttia, Vantaalle muutot lähes 50 prosenttia. Espoon saamasta muuttovoitosta enemmän kuin neljä viidennestä on tullut ulkomailta ja nettomassamuutto on ollut alkuvuodesta puolen sataa voitollista.

Ennakkotiedon mukaan tammi-maaliskuussa väestön määrä kasvoi Myyrmäen, Kivistön, Aviapoliksen ja Tikkurilan suuralueilla. Eniten väestö kasvoi Aviapoliksessa, jossa kasvua on ollut yli kaksi sataa henkilöä. Väestön määrä on muuttunut kunnan palvelujen kannalta tärkeimmissä ikäryhmissä pääosin ennusteen mukaisesti. Tämän vuoden maaliskuussa tehdyssä alustavassa väestöennusteessa Vantaan kuluvan vuoden väestönkasvuksi arvioitiin 2 670 henkilöä. Varsinainen väestöennuste tehdään touko-kesäkuussa, kun kaikki viime vuotta koskevat viralliset väestötiedot on saatu käyttöön ja rakentamisennuste on tarkentunut.

Vantaan työttömyysaste oli maaliskuun lopussa 10,2 prosenttia, mikä on runsaan prosenttiyksikön suurempi kuin vuotta aiemmin. Se oli Helsingin seutukunnan kunnista viidenneksi korkein Karkkilan, Lohjan, Hyvinkään ja Helsingin jälkeen. Koko Uudenmaan maakunnan alueella työttömyysaste oli 9,6.

Maaliskuun lopussa pidempään kuin vuoden työttömänä olleita vantaalaisia oli 3 080 henkilöä. Se on 500 enemmän kuin vuotta aiemmin, mutta lähes saman verran kuin kuukausi aiemmin. Pitkäaikaistyöttömien määrän kasvu Vantaalla on ollut selvästi hitaampaa kuin naapurikaupungeissa. Espoossa pitkäaikaistyöttömien määrä lisääntyi vuoden aikana peräti 1 530:llä ja Helsingissäkin 3 330:llä.

Alle 25-vuotiaita nuoria oli maaliskuun lopussa työttömänä 1 070 eli vajaa 40 enemmän kuin vuosi sitten, mutta liki 40 vähemmän kuin kuukautta aiemmin. Nuorten työttömien määrä kasvoi Espoossa 20, Helsingissä 16 ja Vantaalla 4 prosenttia. Koko Helsingin seutukunnassa alle 25-vuotiaita oli maaliskuun 2014 lopussa työttömänä 7 470 mikä on 1 070 (17 %) enemmän kuin vuotta aiemmin.

Yli 50-vuotiaita työttömiä oli Vantaalla nyt 390 enemmän kuin vuotta aiemmin. Yli 50-vuotiaiden työttömien määrä lisääntyi Espoossa 16, Helsingissä 18 ja Vantaalla 11 prosenttia.

Avoimia työpaikkoja Vantaalla oli maaliskuun lopulla parisen sataa ja Helsingissä vajaa neljä sataa vähemmän kuin vuotta aiemmin, kun taas Espoossa niitä oli kolmisen kymmentä enemmän.

Vantaalle on valmistunut tammi-maaliskuun aikana 240 uutta asuntoa, vajaa sata vähemmän kuin vuoden 2013 tammi-maaliskuussa. Tammi-maaliskuussa rakennuslupia on myönnetty 740 asunnon rakentamiseksi, mikä on 160 enemmän kuin vuoden 2013 tammi-maaliskuussa. Kuudesosa luvissa olevista asunnoista valmistuu aikanaan pientaloihin. Alkuvuodesta 2014 on aloitettu 50 pientaloasunnon ja 500 kerrostaloasunnon rakennustyöt. Se on hieman enemmän kuin vuoden 2013 tammi-maaliskuussa.

Maaliskuun 2014 lopussa Vantaalla oli rakenteilla 3 025 asuntoa, 970 asuntoa enemmän kuin vuotta aiemmin. Eniten asuntoja, yli kolmannes kaikista, oli rakenteilla Tikkurilan suuralueella.

Rakennusluvan saaneita, mutta aloittamattomia asuntoja oli "reservissä" huhtikuun alussa 1 190, mikä on saman verran kuin vuotta aiemmin. Niistä kolme neljästä rakennetaan aikanaan kerrostaloihin. Rakenteilla olevien asuntojen ja niiden rakentamiseen myönnettyjen rakennuslupien perusteella Vantaalle arvioidaan valmistuvan kuluvan vuoden aikana reilu 2 000 asuntoa. Niistä kolme neljästä on kerrostalossa

Vantaalle valmistui toimitiloja vuoden 2014 ensimmäisen vuosineljänneksen aikana 22 350 k-m². Toimitiloja on rakenteilla 292 000 k-m² saman verran kuin vuosi sitten. Rakennusluvan saaneita, mutta aloittamattomia toimitilahankkeita Vantaalla oli nyt 190 000 kerrosneliömetrin verran, mikä on parikymmentä tuhatta kerrosneliometriä vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Rakennuslupia uusien toimitilarakennusten rakentamiseksi haettiin tammi-maaliskuussa kaikkiaan vain 7 500 k-m²:n verran. Uusia rakennustöitä on alkuvuodesta aloitettu 16 900 k-m²:n verran. Niin haetuissa luvissa kuin aloituksissakin on kerrosalaa vähemmän kuin mitä niitä oli tammi-maaliskuussa 2013. Yli kaksi viidesosaa rakenteilla olevasta kerrosalasta valmistuu aikanaan Aviapoliksen suuralueelle ja vajaa kolmannes Tikkurilaan. Rakenteilla olevasta kerrosalasta kaksi viidesosaa valmistuu aikanaan varastorakennuksiin. Valmistuvan kerrosalan määrä on alkaneena vuonna pienempi kuin viime vuonna, valmistuvista rakennuksista suurin osa on varastorakennuksia.

Talouden kehitys

Koko maassa kunnallisveroja on tilitetty kunnille 3,8 prosenttia edellisvuotta enemmän tammi-huhtikuussa ja Vantaalla kasvuprosentti oli 2,7 eli kasvu oli selvästi valtakunnallista kehitystä hitaampaa. Syynä tähän on kaupungin pienentynyt osuus kuntien saamasta tilityksestä verovuoden 2014 ennakoista johtuen mm. muiden kuntien toteuttamista kunnallisveron korotuksista. Verovuoden 2014 kunnallisveron ennakoita kaupunki on saanut tammi-huhtikuussa yhteensä 191,5 milj. euroa, 4,9 prosentin kasvu edellisvuoteen verrattuna. Koko maassa tämän vuoden ennakoiden kasvu oli 5,9 prosenttia. Vuoden 2013 verotus valmistuu syksyllä ja jako-osuudet varmistuvat kuntaryhmän ja Vantaankin osalta marraskuun ns. maksuunpanotilityksen yhteydessä. Loppuvuodesta tarkentunevat myös verovuoden 2014 ennakoiden jako-osuudet.

Vuoden 2013 tulokehitystilaston ennakkotiedon mukaan ansiotulot yhteensä kasvoivat koko maassa 2,5 prosenttia ja Vantaalla kasvua oli 3 prosenttia. Vantaa on pitänyt tuloveroprosenttinsa 19,00 prosentissa vuodesta 2010 lukien, kun koko maan painotettu keskiarvo on jo 19,74 prosenttia. Vuodesta 2013 vuoteen 2014 kuntien tuloveroprosentin painotettu keskiarvo nousi 0,36 prosenttiyksiköllä. Kunnallisveron arvioidaan kertyvän ennustetarkkuuden rajoissa talousarvion mukaisesti.

Kaupunki on saanut yhteisöverotilityksiä yhteensä 23,5 milj. euroa tammi-huhtikuussa, kasvua 41,8 prosenttia edellisvuoteen nähden. Koko maassa vastaava yhteisöverojen kasvu kunnilla oli 51,5 prosenttia. Verotilityslain muutoksen johdosta yrityksille maksettiin verovuotta 2012 koskevat veronpalautukset jo joulukuussa, kun vastaava palautus maksettiin vuosi sitten tammikuussa. Alkuvuoden verotilitykset eivät tämän johdosta ole vertailukelpoisia aiempaan. Vantaan yhteisöverosuus pieneni hieman vuonna 2014 ollen 0,048449, kun osuus vuonna 2013 oli 0,048787. Vuoden 2014 osuus lasketaan vuosien 2011 ja 2012 verotustietojen pohjalta saatujen jako-osuuksien keskiarvona. Uusimman kuntien veroennustekehikon (KL 23.4.2014) ja Vantaan jako-osuuksien pohjalta arvioituna talousarvion yhteisöveroarvio ylittyy hieman. Verohallinnon kiinteistöveron ennakkollisen

maksuunpanotiedon mukaan Vantaalla kiinteistöveroja kertyisi 70,5 milj. euroa vuonna 2014 eli lähes talousarvion mukaisesti.

Peruspalvelujen valtionosuutta kaupunki saa valtiovarainministeriön päätöksen mukaan 135,3 milj. euroa ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusta opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen mukaan 3,2 milj. euroa vuonna 2014. Opetus- ja kulttuuriministeriön lopullinen päätös tulee vuoden lopussa. Yhteensä valtionosuuksia kertyisi päätösten pohjalta 138,5 milj. euroa, 1,5 milj. euroa yli talousarvion.

Kokonaisuutena verotulojen arvioidaan kertyvän talousarvion mukaisesti ja valtionosuuksien hieman ylittävän talousarvion vuonna 2014.

Tammi-huhtikuussa kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen toimintatuotot olivat 132,5 milj. euroa, toimintamenot (ilman valmistusta omaan käyttöön) 438,1 milj. euroa ja toimintakate -305,6 milj. euroa. Tammi-huhtikuussa toimintatulot ovat toteutuneet 36-prosenttisesti, toimintamenot 31-prosenttisesti ja toimintakate 30-prosenttisesti talousarvioon nähden.

Ennusteen mukaan toimintatulot kasvavat 366 milj. ja toimintakulut 1 402 milj. euroon (ilman HSY ja valmistusta omaan käyttöön). Euromääräisesti suurimmat toimintakulujen ylityshat muodostuvat erikoissairaanhoidosta (6,5 milj. euroa), toimeentulotuesta (5 milj. euroa) ja aikuissosiaalityöstä (1,3 milj. euroa). Toimintakulut tulevat ennusteen mukaan ylittämään talousarvion noin 11 milj. eurolla, toimintatuotot 8,5 milj. eurolla ja toimintakate noin 1 milj. eurolla.

Rahoitustuotot tulevat ylittämään talousarvion Vantaan Energia Oy:n päätettyä maksaa osinkoa vuodelta 2013 aiempien vuosien tasolla, mikä tarkoittaa noin 3 milj. euroa talousarviossa oletettua enemmän. Rahoituskulujen ennustetaan alittavan talousarvion noin 5 milj. eurolla poikkeuksellisen matalana pysytelleestä korkotasosta johtuen.

Vuoden 2014 ensimmäinen tulosenuste päättyy toisen vuosikolmanneksen ennusteiden perusteella 30,2 milj. euron alijäämään (talousarvio -42,5 milj. euroa). Vuosikatteeksi ennustetaan 46,8 milj. euroa (talousarvio 37,5 milj. euroa).

Tammi-huhtikuussa toteutuneet kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen investointiosan menot olivat 43,7 milj. euroa, josta Kehäradan osuus on 18,6 milj. euroa ja Kehä III:n 3 milj. euroa (Vantaan oma osuus). Investointiosan tuloja oli toteutunut tammi-huhtikuussa 2,5 milj. euroa ja investointiosan netto oli näin ollen 41,1 milj. euroa.

Kehä III:n rakentaminen etenee liikenneviraston raportoinnin mukaan suunniteltua nopeammin. Hankkeen sopimusten mukainen kokonaiskustannusarvio alittuu selvästi. Vantaalle rakennettavan osuuden kustannusarvio vuodelle 2014 on 17,3 milj. euroa (talousarvio 13,4 milj. euroa) ja Valtiolle rakennettavan osuuden kustannusarvio 23,7 milj. euroa (talousarvio 4,8 milj. euroa). Vastaavasti vuoden 2015 kustannusarviot alittavat huomattavasti taloussuunnitelmassa varatut määrärahat. Aikataulumuutokset eivät muuta tarvetta korottaa vuoden 2014 lainanottoa.

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen kokonaisinvestointimenojen ennustetaan ensimmäisen vuosikolmanneksen jälkeen toteutuvan 104-prosenttisesti tasolla 181,7 milj. euroa.

Kaupungin lainakanta jatkaa kasvuaan vuoden 2014 aikana. Erääntyviä lainoja jälleenrahoitetaan noin 54 milj. eurolla, minkä lisäksi nettolainanotto on noin 140 milj. euroa. Vuoden 2014 lopussa kaupungin pitkäaikainen lainakanta on noin 1 103 milj. euroa.

Vaikka markkinakorot ovat pysytelleet myös alkuvuonna 2014 alhaisella tasolla, kaupungin kuten yritystenkin lainasta maksama marginaali on jatkanut nousuaan. Vuoden 2013 ja 2014 aikana vanhoja, edullisen marginaalin lainoja jälleenrahoitetaan yli 350 milj. eurolla huomattavasti korkeammalla marginaalilla. Marginaalitason nousu merkitsee Vantaan kaupungille em. lainamäärälle yli 1,5 milj. euron suuruista pysyvää, markkinakorkojen tasosta riippumatonta kustannusta vuosittain. Sama kehitys tulee jatkumaan myös tulevina vuosina.

Osavuositarkastuksen liitteenä ovat raportit valtuustokauden strategiaan perustuvien vuoden 2014 sitovien tavoitteiden toteutumisesta sekä talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman toimenpiteiden ja selvitysten toteutumisesta tilanteesta 30.4.2014. TVO-selvityksistä on valmistunut huhtikuun loppuun mennessä jo kaksi kolmasosaa. Selvityksien toteutumisesta raportoidaan vielä vuoden 2014 loppuun saakka, minkä jälkeen edistymässä olevat selvitykset ovat valmistuneet. TVO-ohjelman yhteydessä päätetyt yksittäiset toimialoittaiset toimenpiteet ovat valtaosin toteutuneet, joten ne raportoidaan viimeisen kerran osavuositarkastuksessa 1/2014. Toteutettujen toimenpiteiden taloudelliset vaikutukset jatkuvat myös tulevina vuosina.

Kaupunginhallitus 26.5.2014 § 10

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) merkitä tiedoksi vuoden 2014 ensimmäinen osavuositarkastus ja
- b) esittää vuoden 2014 ensimmäinen osavuositarkastus kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Osavuositarkastus 1_2014
- Sitovien tavoitteiden raportti 1_2104
- Talous- ja velkaohjelman selvitykset 1_2014
- Talous- ja velkaohjelman toimenpiteet 1_2014

Täytäntöönpano: esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 7.4. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

talousjohtaja Patrik Marjamaa, puh. 09 839 28542, etunimi.sukunimi@vantaa.fi